

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

(2002/C 151 E/06)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2002) 17 endelig udg. — 2002/0021(COD)

(Forelagt af Kommissionen den 21. februar 2002)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fællesskabet rummer mange forurenede arealer, der indbærer betydelige sundhedsrisici, og der er desuden sket et mærkbart fald i biodiversiteten i de seneste årtier. Gribes der ikke ind, vil det i fremtiden kunne resultere i yderlige jordforurening og tab af biodiversitet. Forebyggelse og genopretning af miljøskader i videst mulig udstrækning bidrager til at opfylde Fællesskabets miljøpolitiske mål og principper som fastsat i traktatens artikel 174.
- (2) Forebyggelse og genopretning af miljøskader bør realiseres på grundlag af princippet om, at forureneren betaler, som fastsat i traktatens artikel 174, stk. 2. Et af de grundlæggende principper i dette direktiv bør derfor være, at en virksomhed, hvis udøvelse af virksomhed har forvoldt miljøskade eller overhængende fare for sådan skade, vil blive holdt økonomisk ansvarlig herfor; herved motiveres virksomhederne til at træffe foranstaltninger og indføre fremgangsmåder, der kan minimere risikoen for miljøskader og dermed risikoen for økonomisk ansvar.

(3) Målene for dette direktiv, nemlig at skabe en fælles ramme for forebyggelse og afhjælpning af miljøskader til lave omkostninger for samfundet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens omfang og virkninger for andre fællesskabsretsakter — nemlig Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle ⁽¹⁾, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter ⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ⁽³⁾ — bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

(4) De begreber, der behøves til korrekt fortolkning og anvendelse af den ordning, dette direktiv omfatter, bør defineres. For begreber, der kommer fra anden relevant fællesskabslovgivning, bør definitionen være den samme, så der kan benyttes fælles kriterier og sikres ensartet anvendelse af direktivet.

(5) I definitionen på biodiversitet bør der også henvises til beskyttede områder eller bevaringsområder, der er udpeget efter national lovgivning om naturbeskyttelse. Der bør imidlertid tages hensyn til særlige situationer, hvor fællesskabsdirektiverne eller de tilsvarende nationale bestemmelser giver mulighed for visse undtagelser, hvad miljøbeskyttelsesniveauet angår.

(6) Hvad miljøskader angår, bør dette direktiv finde anvendelse på erhvervs-mæssig virksomhed, som udgør en risiko for menneskers sundhed og miljøet. Denne virksomhed bør i princippet identificeres på grundlag af den relevante fællesskabslovgivning, som opstiller forskrifter for virksomhed eller fremgangsmåder, der anses for at indebære en potentiel eller aktuel risiko for mennesker eller miljø.

⁽¹⁾ EFT L 103 af 25.4.1979, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 97/49/EF (EFT L 223 af 13.8.1997, s. 9).

⁽²⁾ EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7. Senest ændret ved direktiv 97/62/EF (EFT L 305 af 8.11.1997, s. 42).

⁽³⁾ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

- (7) Hvad skader på biodiversiteten angår, bør dette direktiv også finde anvendelse på enhver erhvervmæssig virksomhed, som ikke allerede efter fællesskabslovgivningen direkte eller indirekte er identificeret som virksomhed, der indebærer en aktuel eller potentiel risiko for mennesker eller miljø.
- (8) Der bør tages udtrykkeligt hensyn til Euratom-traktaten og relevante internationale konventioner og til fællesskabslovgivning, der indeholder strengere og mere omfattende bestemmelser for udøvelse af den virksomhed, der er omfattet af dette direktiv. Dette direktiv, som ikke indeholder supplerende regler om retskonflikter i forbindelse med fastsættelsen af de kompetente myndigheders beføjelser, indskrænker ikke reglerne om domstolens internationale kompetence, bl.a. som fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område⁽¹⁾. Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på virksomhed, der udøves som led i nationalt forsvar.
- (9) Ikke alle former for miljøskaade kan afhjælpes gennem en ansvarsordning. En sådan ordning er kun effektiv, hvis der er en (eller flere) identificerbare aktører (forurenere), hvis skaden er konkret og målelig, og hvis der kan fastslås en årsagsforbindelse mellem skaden og den eller de identificerede forurenere. Regler om erstatningsansvar er derfor ikke et egnet redskab, hvis det drejer sig om forurening af omfattende og diffus art, hvor det ikke er muligt at påvise sammenhængen mellem negative miljøvirkninger og bestemte aktørers virksomhed.
- (10) Da forebyggelse og genopretning af miljøskaader bidrager direkte til gennemførelsen af Fællesskabets miljøpolitik, bør myndighederne have et særligt ansvar for at sikre, at den ordning, der indføres med dette direktiv, gennemføres og håndhæves korrekt.
- (11) For at ordningen kan virke effektivt, bør den kompetente myndighed selv træffe foranstaltninger i tilfælde, hvor de ansvarlige virksomheder ikke træffer eller ikke er i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at forhindre miljøskaader eller afhjælpe sådanne skader.
- (12) Genopretning bør finde sted på en effektiv måde, der sikrer, at målet hermed nås. Der bør opstilles passende retningslinjer, og den kompetente myndighed bør overvåge, at de følges.
- (13) Der bør træffes passende forholdsregler med henblik på situationer, hvor den kompetente myndighed som følge af flere tilfælde af miljøskaader ikke kan sikre, at alle de nødvendige genopretningsforanstaltninger træffes samtidig. I sådanne tilfælde bør den kompetente myndighed have beføjelse til at afgøre, hvilken miljøskaade der først skal genoprettes.
- (14) Ifølge princippet om at forurenere betaler skal en virksomhed, der forvolder miljøskaade eller overhængende fare for sådan skade, i princippet bære omkostningerne ved de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger. Hvis en kompetent myndighed enten selv eller gennem en tredjemand er nødsaget til at træffe foranstaltninger i stedet for en virksomhed, bør myndigheden sikre, at de omkostninger, den afholder i denne forbindelse, dækkes af virksomheden. Det er endvidere rimeligt, at virksomhederne i sidste ende bærer omkostningerne ved vurderingen af miljøskaader eller ved vurderingen af en overhængende fare for, at sådanne skader indtræder.
- (15) Kan princippet om at forurenere betaler ikke føres ud i livet, bør medlemsstaterne sikre, at de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger træffes. I sådanne tilfælde bør medlemsstaterne træffe de forholdsregler, de anser for passende i overensstemmelse med deres retssystemer, idet de sikrer, at de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger finansieres.
- (16) Hvis en virksomhed har forvoldt skade på biodiversiteten i forbindelse med erhvervmæssig virksomhed, som ikke er omfattet af den virksomhed, der efter dette direktiv anses for at indebære en aktuel eller potentiel risiko for mennesker eller miljø, bør den pågældende virksomhed ikke være forpligtet til at bære omkostningerne ved forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger, der træffes i henhold til dette direktiv, medmindre det er fastslået, at virksomheden har begået fejl eller forsømmelse.
- (17) Der bør tages passende hensyn til situationer, hvor den pågældende skade eller den overhængende fare herfor skyldes begivenheder, der ligger uden for virksomhedens kontrol; eller emissioner eller begivenheder, der udtrykkeligt er godkendt, eller for hvilke skaderisikoen ikke kunne erkendes, da begivenheden eller emissionen fandt sted; eller situationer, hvor personer handler i egenskab af bobestyrer og ikke har begået nogen fejl eller forsømmelse; eller situationer, hvor virksomhederne blot opfylder de lovbestemte krav, deres aktivitet er underlagt. I sådanne situationer kan det være berettiget, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger, selv om virksomheden ikke bør bære omkostningerne ved de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger.
- (18) Virksomhederne bør bære omkostningerne ved forebyggelsesforanstaltninger, hvis de under alle omstændigheder skulle have truffet disse foranstaltninger for at efterkomme de love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle tilladelser eller godkendelser, deres aktiviteter er underlagt.

⁽¹⁾ EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.

- (19) Der bør træffes passende forholdsregler for tilfælde, hvor flere virksomheder har forvoldt en given skade, bl.a. bør medlemsstaterne have mulighed for enten at foreskrive solidarisk ansvar eller fordele det økonomiske ansvar på et retfærdigt og rimeligt grundlag.
- (20) De kompetente myndigheder bør have ret til at få omkostningerne ved forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger dækket af den pågældende virksomhed i et rimeligt tidsrum efter datoen for foranstaltningernes gennemførelse.
- (21) Det er nødvendigt at sikre, at der er adgang til effektive gennemførelses- og håndhævelsesmidler, idet det sikres, at de pågældende virksomheders og andre interesserede parter retmæssige interesser tilgodeses på passende måde. De kompetente myndigheder bør gennemføre undersøgelser og forestå særlige opgaver, der kræver ekspertviden og passende administrative skønsbeføjelser, bl.a. vurdering af skadens betydning og afgørelse af, hvilke genopretningsforanstaltninger der bør træffes.
- (22) Personer, der berøres eller kan ventes at blive berørt af miljøskader, bør have ret til at anmode den kompetente myndighed om at træffe foranstaltninger. Miljøbeskyttelse er imidlertid en diffus interesse, som enkeltpersoner ikke altid vil eller kan varetage. Kvalificerede organer bør derfor gives en særlig status, så de kan bidrage til en effektiv gennemførelse af dette direktiv.
- (23) For at gøre det nemmere at anmode om foranstaltninger, bør der indføres passende procedurer, og den kompetente myndighed bør forpligtes til at underrette den interesserede part, hvis myndigheden ikke kan træffe en afgørelse inden for en rimelig frist.
- (24) De berørte personer og kvalificerede organer bør have adgang til prøvelse af den kompetente myndigheds afgørelser, handlinger eller undladelser.
- (25) Hvis en miljøskade påvirker eller kan ventes at påvirke flere medlemsstater, bør disse samarbejde for at sikre passende og effektive foranstaltninger til forebyggelse eller genopretning heraf.
- (26) Medlemsstaterne bør opfordre virksomhederne til at tegne passende forsikringer eller sørge for andre former for finansiel sikkerhed for at sikre sig effektiv dækning for finansielle forpligtelser i henhold til dette direktiv.
- (27) Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne opretholder eller vedtager strengere bestemmelser om forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, og er heller ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager passende foranstaltninger vedrørende dobbelt krav om dækning af omkostningerne i situationer, hvor en kompetent myndighed efter dette direktiv og en person, hvis

ejendom er berørt af en skade, træffer foranstaltninger samtidigt.

- (28) Skader, der er forvoldt inden datoen for dette direktivs gennemførelse, omfattes ikke af direktivets bestemmelser, og der bør fastsættes passende bestemmelser for tilfælde, hvor det ikke er klart, om årsagen til den forvoldte skade er forårsaget efter direktivets gennemførelsesdato.
- (29) Medlemsstaterne bør aflægge beretning for Kommissionen om erfaringerne med anvendelsen af dette direktiv, så Kommissionen på grundlag heraf og under hensyn til konsekvenserne for bæredygtig udvikling, kan tage stilling til, om direktivet bør ændres —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Formål

Formålet med dette direktiv er at opstille rammebestemmelser for forebyggelse og genopretning af miljøskader baseret på miljøansvar.

Artikel 2

Definitioner

1) I dette direktiv forstås ved:

1. »hidtidig tilstand«: den tilstand, naturressourcerne og disses udnyttelsesmuligheder ville have befundet sig i, hvis skaden ikke var indtruffet; den hidtidige tilstand bedømmes på grundlag af historiske data, referencedata, kontroldata eller data om ændringer (for eksempel antallet af døde dyr), hver for sig eller kombineret
2. »biodiversitet«: naturtyper og arter opført i bilag I til direktiv 79/409/EØF og i bilag I, II og IV til direktiv 92/43/EØF, eller naturtyper og arter, som ikke er omfattet af disse direktiver, og for hvilke der er udpeget beskyttelses- eller bevaringsområder i henhold til medlemsstaternes lovgivning om naturbeskyttelse
3. »bevaringsstatus«:
 - a) for en naturtype: resultatet af alle de forhold, der indvirker på en naturtype og på de karakteristiske arter, som lever dér, og som på lang sigt kan påvirke dens naturlige udbredelse, dens struktur og funktion samt de karakteristiske arters overlevelse på lang sigt inden for medlemsstaternes område i Europa, hvor traktaten finder anvendelse, eller inden for en medlemsstats område eller inden for naturtypens naturlige udbredelsesområde

- b) for en art: resultatet af alle de forhold, der indvirker på arten, og som på lang sigt kan få indflydelse på bestandens udbredelse og talrigdom inden for medlemsstaternes område i Europa, hvor traktaten finder anvendelse, eller inden for en medlemsstats område eller inden for artens naturlige udbredelsesområde
4. »omkostninger«: omkostninger, som er nødvendige til en korrekt og effektiv gennemførelse af dette direktiv, herunder administrative og juridiske omkostninger, håndhævelsesomkostninger, dataindsamlingsomkostninger og andre generelle omkostninger samt omkostninger ved overvågning og tilsyn
5. »skade«: en målelig negativ ændring i en naturressource og/eller målelig forringelse af en naturressources udnyttelsesmuligheder, som er direkte eller indirekte indtrådt, og som er forårsaget af virksomhed omfattet af dette direktiv
6. »overhængende fare«: overvejende sandsynlighed for, at en miljøskade vil indtræde i nær fremtid
7. »kurator eller likvidator«: en person, der udpeges efter den relevante nationale lovgivning i forbindelse med insolvens, likvidation og tilsvarende procedurer
8. »naturressource«: biodiversitet, vand og jord, herunder undergrund
9. »virksomhed«: en person, der udøver virksomhed omfattet af dette direktiv, herunder indehaveren af en tilladelse til eller godkendelse af sådan virksomhed og/eller den person, der indregistrerer eller anmelder sådan virksomhed
10. »person«: en fysisk eller juridisk person
11. »jordforurening« eller »forurening af jord og undergrund«: en af menneskelige aktiviteter forårsaget, direkte eller indirekte tilførsel til jord eller undergrund af stoffer, præparater, mikroorganismer og andre organismer, som er skadelige for menneskers sundhed eller naturressourcerne i jord og undergrund
12. »forebyggende foranstaltninger«: foranstaltninger, der træffes, når en begivenhed, handling eller unkladelse har medført overhængende fare for miljøskade, med henblik på at forebygge eller minimere den pågældende skade
13. »erhvervsomkostning«: omfatter også virksomhed, der ikke drives med gevinst for øje, og ydelse af tjenester til offentligheden
14. »kvalificeret organ«: en person, som i henhold til kriterier, der er fastlagt i den nationale lovgivning, har en interesse i at sikre, at miljøskader genoprettes, herunder instanser og organisationer, hvis formål efter deres vedtægter er at beskytte miljøet, og som opfylder de relevante krav i den nationale lovgivning
15. »retablering«: skadede naturressourcers og/eller disses udnyttelsesmuligheders tilbageførelse eller tilbagevenden til deres hidtidige tilstand
16. »genopretning«: enhver foranstaltning eller kombination af foranstaltninger, der tjener til at genoprette, genskabe eller erstatte skadede naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder eller til at tilvejebringe hertil svarende naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder, herunder:
- a) primær genopretning, dvs. en foranstaltning, herunder naturlig retablering, hvorved de skadede naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder føres tilbage til deres hidtidige tilstand
- b) kompenserende genopretning, dvs. en genopretningsforanstaltning, der træffes i relation til naturressourcer og/eller disses udnyttelsesmuligheder på en anden lokalitet end den lokalitet, hvor de pågældende naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder er skadet, og en foranstaltning, der træffes for at udligne midlertidige tab af naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder, som indtræder mellem datoen for skadens indtræden og tilbageførelsen af de skadede naturressourcer og/eller disses udnyttelsesmuligheder til deres hidtidige tilstand
17. »udnyttelsesmuligheder« (eller »naturressources udnyttelsesmuligheder«): en naturressources funktioner, der er til gavn for en anden naturressource og/eller for offentligheden
18. »miljøskade«:
- a) skade på biodiversiteten, dvs. en skade, som medfører en alvorlig negativ påvirkning af biodiversitetens bevaringsstatus
- b) skade på vandmiljøet, dvs. en skade, som medfører en negativ påvirkning af de pågældende vandressourcers økologiske tilstand, økologiske potentiale og/eller kemiske tilstand i en sådan grad, at denne tilstand vil eller kan ventes at forværres i forhold til en af de i direktiv 2000/60/EF definerede kategorier, med undtagelse af negative virkninger, der er omfattet af artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF
- c) skade på jorden, dvs. en skade, der medfører potentielle eller aktuelle negative virkninger for folkesundheden som følge af forurening af jord og undergrund

19. »værdi«: den største mængde varer, tjenester eller penge, som en enkeltperson er rede til at give afkald på for at opnå en given vare eller tjeneste, eller den mindste mængde varer, tjenester eller penge, som en enkeltperson er rede til at acceptere for at give afkald på en given vare eller tjeneste. En naturtypes eller en arts samlede værdi omfatter den værdi, enkeltpersoner opnår ved deres direkte anvendelse af den pågældende naturressource, f.eks. svømning, bådspport eller fuglekikkeri, såvel som den værdi, enkeltpersoner tilkender naturtyperne og arterne, uanset deres direkte anvendelse heraf. Tab af indkomst for enkeltpersoner er undtaget herfra
20. »vand«: alle vandområder, der er omfattet af direktiv 2000/60/EF
21. »emission«: udledning i miljøet af stoffer, præparater og organismer, herunder mikroorganismer.
- 2) Skade på biodiversiteten som omhandlet i stk. 1, nr. 18, litra a), omfatter ikke skadelige virkninger, der skyldes en handling fra virksomhedens side, som af de berørte myndigheder udtrykkeligt var godkendt efter gennemførelsesbestemmelserne for artikel 6, stk. 3 og 4, i direktiv 92/43/EØF eller efter andre bestemmelser i national ret med tilsvarende virkning for så vidt angår naturtyper og arter, der er beskyttet i henhold til den nationale lovgivning om naturbeskyttelse, men som ikke er omfattet af direktiv 79/409/EØF eller 92/43/EØF, forudsat at de pågældende nationale bestemmelser mindst indebærer tilsvarende garantier, herunder hvad de krævede kompenserende foranstaltninger angår.
- Skade på biodiversiteten omfatter ikke skadelige virkninger, der skyldes en handling fra virksomhedens side, som var udtrykkeligt godkendt af de berørte myndigheder efter gennemførelsesbestemmelserne for artikel 9 i direktiv 79/409/EØF eller artikel 16 i direktiv 92/43/EØF.
- Artikel 3*
- Anvendelsesområde**
1. Dette direktiv finder anvendelse på miljøskader, der er forvoldt som følge af udøvelse af den i bilag I opførte erhvervs-mæssige virksomhed, og på overhængende fare for sådanne skader som følge af den nævnte virksomhed.
2. Dette direktiv finder anvendelse på skader på biodiversiteten, der er forvoldt som følge af udøvelsen af anden erhvervs-mæssig virksomhed end den i bilag I opførte, og på overhængende fare for sådanne skader som følge af den nævnte virksomhed.
3. Dette direktiv finder ikke anvendelse på miljøskader eller overhængende fare for sådanne skader forårsaget af uheld, for hvilke reglerne om ansvar eller erstatning er fastsat i en af følgende aftaler:
- den internationale konvention af 27. november 1992 om det privatretlige ansvar for skader ved olieforurening
 - den internationale konvention 27. november 1992 om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening
 - den internationale konvention af 23. marts 2001 om det privatretlige ansvar for forureningsskader forårsaget af bunkerolie
 - den internationale konvention af 3. maj 1999 om ansvar og erstatning i forbindelse søtransport af farlige og skadelige stoffer
 - konventionen af 10. oktober 1989 om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.
4. Dette direktiv finder ikke anvendelse på nukleare risici eller miljøskader eller overhængende fare for sådanne skader forårsaget af udøvelse af virksomhed omfattet af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab eller forårsaget af en hændelse eller virksomhed, for hvilke reglerne om ansvar eller erstatning er fastsat i en af følgende aftaler:
- Paris-konventionen af 29. juli 1960 om ansvar over for tredjemand på den nukleare energis område og Bruxelles-tillægskonventionen af 31. januar 1963
 - Wien-konventionen af 21. maj 1963 om civilretligt ansvar for nuklear skade og Wien-konventionen af 12. september 1997 om supplerende erstatning for nuklear skade
 - Protokollen af 21. september 1997 om anvendelse af Wien-konventionen og Paris-konventionen
 - Bruxelles-konventionen af 17. december 1971 om civilretligt ansvar ved søtransport af nukleart materiale.
5. Anvendelsen af dette direktiv indskrænker ikke anvendelsen af strengere bestemmelser i fællesskabslovgivningen om udøvelsen af virksomhed, der er omfattet af dette direktiv, og heller ikke anvendelsen af fællesskabslovgivning, der indeholder regler om kompetencekonflikter.
6. Dette direktiv finder ikke anvendelse på miljøskader eller overhængende fare for sådanne skader forvoldt af forurening af udbredt og diffus art, hvor det er umuligt at fastslå årsagssammenhængen mellem skaden og en given virksomhedsudøvelse.

7. Dette direktiv finder ikke anvendelse på virksomhed, som udelukkende tjener det nationale forsvar.

8. Dette direktiv giver ikke private parter ret til erstatning for økonomiske tab lidt som følge af miljøskade eller overhængende fare for sådan skade, jf. dog artikel 11, stk. 3.

Artikel 4

Forebyggelse

1. Er en miljøskade endnu ikke indtrådt, men er der en overhængende fare for en sådan skade, påbyder den kompetente myndighed virksomheden at træffe de nødvendige forebyggende foranstaltninger, eller den træffer selv sådanne foranstaltninger.

2. Uden at dette berører yderligere foranstaltninger, som den kompetente myndighed måtte påbyde i medfør af stk. 1, sørger medlemsstaterne for, at virksomheden, som har kendskab til en overhængende fare eller burde have kendskab til en sådan overhængende fare, forpligtes til at træffe de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af miljøskader uden at afvente påbud herom fra den kompetente myndighed.

3. Medlemsstaterne sørger for, at virksomhederne forpligtes til at underrette den kompetente myndighed om situationen, hvis dette er hensigtsmæssigt og under alle omstændigheder hvis den overhængende fare for miljøskade ikke afværges på trods af de forebyggende foranstaltninger, den pågældende virksomhed har truffet.

4. Opfylder virksomheden ikke forpligtelserne fastsat i stk. 1 eller 2, træffer den kompetente myndighed selv de nødvendige forebyggende foranstaltninger.

Artikel 5

Genopretning

1. Er der indtrådt en miljøskade, påbyder den kompetente myndighed virksomheden at træffe de nødvendige genopretningsforanstaltninger, eller den træffer selv sådanne foranstaltninger.

2. Hvis driftsherren ikke retter sig efter et påbud meddelt i henhold til stk. 1, træffer den kompetente myndighed selv de nødvendige genopretningsforanstaltninger.

3. De nødvendige genopretningsforanstaltninger fastlægges i overensstemmelse med bilag II.

4. Er der indtrådt flere miljøskader på en sådan måde, at den kompetente myndighed ikke kan sikre, at de påbudte nødvendige genopretningsforanstaltninger træffes samtidigt, har den kompetente myndighed beføjelse til at afgøre, hvilken miljøskade der skal genoprettes først.

For at træffe en sådan afgørelse tager den kompetente myndighed bl.a. hensyn til de berørte miljøskaders art, udbredelse og alvor samt mulighederne for naturlig retablering.

Artikel 6

Yderligere bestemmelser om forebyggelse og genopretning

1. Med forbehold af artikel 9, stk. 1, sørger medlemsstaterne for, at de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger træffes:

- a) hvis det ikke er muligt at identificere den virksomhed, som har forvoldt skaden eller den overhængende fare for skade
- b) hvis virksomheden kan identificeres, men ikke har tilstrækkelige økonomiske midler til at træffe nogen af de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger
- c) hvis virksomheden kan identificeres, men ikke har tilstrækkelige økonomiske midler til at træffe alle de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger, eller
- d) hvis virksomheden i medfør af dette direktiv ikke er forpligtet til at bære omkostningerne ved de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger.

2. Foranstaltninger, der træffes i medfør af stk. 1, litra a), b) og c), indskrænker ikke den berørte virksomheds ansvar efter dette direktiv og indskrænker ikke anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88.

Artikel 7

Dækning af omkostningerne

1. Med forbehold af artikel 8, stk. 9 og 10, sørger den kompetente myndighed for, at de omkostninger, den har afholdt som følge af forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger i medfør af dette direktiv, dækkes af den virksomhed, som har forvoldt den pågældende skade eller den overhængende fare for skade.

2. Den kompetente myndighed sørger også for, at omkostningerne ved vurdering af en miljøskade eller ved vurdering af en overhængende fare for en sådan skade dækkes af den virksomhed, som har forvoldt skaden eller den overhængende fare for en sådan skade.

Artikel 8

Fordeling af omkostningerne i forbindelse med visse skader på biodiversiteten

I de i artikel 3, stk. 2, omhandlede tilfælde er en virksomhed, som har forvoldt en skade eller en overhængende fare for skade, ikke forpligtet til at bære omkostningerne ved de forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger, der træffes i medfør af dette direktiv, medmindre det er fastslået, at den pågældende driftsherre har begået fejl eller forsømmelse, jf. dog artikel 10.

*Artikel 9***Undtagelser**

1. Med forbehold af artikel 10 dækker dette direktiv ikke miljøskade eller en overhængende fare for sådan skade forvoldt af:

- a) væbnede konflikter, fjendtligheder, borgerkrig og oprør
- b) en naturbegivenhed af usædvanlig, uundgåelig eller uafværkelig art
- c) en emission eller begivenhed, der er tilladt i medfør af de gældende love og bestemmelser, eller i medfør af en tilladelse eller godkendelse, der er meddelt virksomheden
- d) emissioner eller virksomhed, som ikke ansås for skadelige ifølge den videnskabelige og tekniske viden på det tidspunkt, hvor emissionen eller virksomheden fandt sted.

2. Stk. 1, litra c) og d), finder ikke anvendelse, hvis virksomheden har udøvet forsømmelighed.

3. Med forbehold af artikel 10 er en virksomhed ikke forpligtet til at bære omkostningerne ved forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger, der træffes i medfør af dette direktiv, hvis miljøskaden eller den overhængende fare for sådan skade skyldes:

- a) en handling udført af en tredjemand med den hensigt at forvolde skade, og hvis den pågældende skade eller overhængende fare er indtrådt til trods for tilstedeværelsen af passende sikkerhedsforanstaltninger
- b) overholdelse af påbud, instruks eller anden juridisk bindende eller obligatorisk forholdsregel udstedt af en offentlig myndighed.

4. Er virksomheden en person, der handler i sin egenskab af kurator eller likvidator, er vedkommende ikke personligt forpligtet til at bære omkostningerne ved forebyggelse eller genopretning efter dette direktiv, for så vidt som vedkommende handler i overensstemmelse med de relevante nationale bestemmelser om insolvens, likvidation eller tilsvarende procedurer og i øvrigt ikke har begået fejl eller forsømmelse.

*Artikel 10***Fordeling af omkostningerne i forbindelse med visse forebyggelsesforanstaltninger**

1. Medlemsstaterne sørger for, at virksomhederne i alle tilfælde bærer omkostningerne ved forebyggelsesforanstaltninger, som de under alle omstændigheder var forpligtet til at træffe for at opfylde de love og administrative bestemmelser, herunder eventuelle vilkår for tilladelser eller godkendelser, som regulerer deres virksomhed.

2. Ved definition af de i stk. 1 omhandlede love og administrative bestemmelser tages artikel 4 ikke i betragtning.

*Artikel 11***Omkostningsfordeling i tilfælde med flere skadevoldere**

1. Er den kompetente myndighed i stand til at fastslå, at det er overvejende sandsynligt, at samme skade er forvoldt af flere virksomheders handlinger eller undladelser, kan medlemsstaterne enten fastsætte, at de pågældende virksomheder hæfter solidarisk for den pågældende skade, eller at den kompetente myndighed på et retfærdigt og rimeligt grundlag fordeler omkostningerne på de enkelte virksomheder, jf. dog stk. 2.

2. Virksomheder, som er i stand til at fastslå, i hvilken grad skaden skyldes deres virksomhed, er kun forpligtet til at bære den del af omkostningerne, som svarer til deres andel i skaden.

3. Dette direktiv indskrænker ikke nationale lovbestemmelser om regres.

*Artikel 12***Tidsfrist for dækning af omkostninger**

Den kompetente myndighed kan i et tidsrum på fem år fra datoen for gennemførelsen af foranstaltninger efter dette direktiv indlede procedurer til at få dækket omkostningerne i forbindelse hermed af den driftsher, som har forvoldt skaden eller den overhængende trussel om skade.

*Artikel 13***Kompetent myndighed**

1. Medlemsstaterne udpeger en eller flere kompetente myndigheder, der har ansvaret for at udføre de i dette direktiv omhandlede opgaver.

Hvis en medlemsstat beslutter ikke at give den kompetente myndighed beføjelse til at meddele bindende afgørelser eller til at håndhæve sådanne afgørelser, sørger medlemsstaten for, at en domstol eller et andet uafhængigt og uvildigt offentligt organ har kompetence til at meddele og håndhæve sådanne afgørelser.

2. Uanset om det er den kompetente myndighed, en domstol eller et andet uafhængigt og uvildigt offentligt organ der meddeler en afgørelse som omhandlet i stk. 1, andet afsnit, påhviler det fortsat den kompetente myndighed at fastslå, hvilken virksomhed der har forvoldt skaden eller den overhængende fare for skade, at vurdere skadens betydning og afgøre, hvilke genopretningsforanstaltninger der bør træffes i overensstemmelse med bilag II.

3. Medlemsstaterne sørger for, at den kompetente myndighed gennemfører passende undersøgelser for at udføre sine opgaver i medfør af dette direktiv, uafhængigt af anmodninger om foranstaltninger, der allerede måtte være indgivet i henhold til artikel 14.

I dette øjemed har den kompetente myndighed beføjelse til at påbyde den berørte virksomhed at tilvejebringe alle oplysninger og data, der kræves til undersøgelsen.

Medlemsstaterne fastlægger nærmere regler for, under hvilke omstændigheder den kompetente myndighed kan kræve sådanne oplysninger og data.

4. Medlemsstaterne sørger for, at den kompetente myndighed kan bemyndige tredjemænd til at udføre de nødvendige forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger eller kræve, at disse træffer de pågældende foranstaltninger.

5. Enhver afgørelse truffet efter dette direktiv, hvori der påbydes forebyggelses- eller genopretningsforanstaltninger, angiver de nøjagtige grunde hertil. Den berørte driftsherre får omgående meddelelse om en sådan afgørelse og underrettes samtidig om, hvilke retsmidler han har adgang til efter de gældende love i den pågældende medlemsstat, og om fristerne for disse retsmidler.

Artikel 14

Anmodning om foranstaltninger

1. Uden at dette berører undersøgelser, som den kompetente myndighed måtte have indledt på eget initiativ, har personer, der påvirkes negativt eller kan ventes at blive påvirket negativt af miljøskader, og kvalificerede organer ret til at forelægge den kompetente myndighed observationer vedrørende miljøskader, de har kendskab til, og til at kræve, at den kompetente myndighed træffer foranstaltninger efter dette direktiv.

2. Den kompetente myndighed kan forlange, at en anmodning om foranstaltninger ledsages af alle relevante oplysninger og data til støtte for observationer om sådanne miljøskader.

3. Hvis anmodningen om foranstaltninger og de ledsagende observationer viser, at det er overvejende sandsynligt, at der foreligger miljøskade, tager den kompetente myndighed sådanne observationer og anmodninger om foranstaltninger i betragtning.

4. Den kompetente myndighed giver den berørte virksomhed lejlighed til at udtale sig om anmodningen om foranstaltninger og de ledsagende observationer.

5. Den kompetente myndighed underretter hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for en rimelig frist under hensyntagen til den pågældende miljøskades art, udstrækning og alvor den berørte person eller det berørte kvalificerede organ om sin beslutning om at efterkomme eller afslå anmodningen om foranstaltninger og angiver årsagerne til denne beslutning.

6. Hvis den kompetente myndighed trods fornøden omhu ikke er i stand til at træffe en beslutning vedrørende en anmodning om foranstaltninger inden for den i stk. 5 nævnte frist, skal den kompetente myndighed senest fire måneder efter, at den blev anmodet herom underrette den berørte person eller

det kvalificerede organ om de skridt og foranstaltninger, den har taget og vil tage for at sikre anvendelsen af dette direktiv inden for en frist, som er forenelig med opfyldelsen af dets formål.

Artikel 15

Prøvelse

1. Enhver person eller ethvert kvalificeret organ, som har indgivet anmodning om indgreb efter dette direktiv, har adgang til ved en domstol eller et andet uafhængigt og uvildigt offentligt organ, som er kompetent til at prøve den formelle og materielle lovlighed af den kompetente myndigheds beslutninger, handlinger eller undladelser.

2. Dette direktiv indskrænker ikke nationale love, i henhold til hvilke de administrative prøvelsesprocedurer skal udtømmes, før der gives adgang til domstolsprøvelse.

Artikel 16

Finansiel sikkerhed

Medlemsstaterne ansøger virksomhederne til at tegne passende forsikring eller sørge for andre former for finansiel sikkerhed. Medlemsstaterne ansøger også de relevante økonomiske og finansielle aktører, herunder sektoren for finansielle tjenester, til at udvikle passende instrumenter og markeder for forsikring og andre former for finansiel sikkerhed.

Artikel 17

Samarbejde mellem medlemsstaterne

Hvis en miljøskade påvirker eller kan ventes at påvirke flere medlemsstater, samarbejder de pågældende medlemsstater for at sikre passende og effektiv forebyggelse og i givet fald genopretning heraf.

Artikel 18

Forholdet til national ret

1. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne opretholder eller vedtager strengere foranstaltninger om forebyggelse og genopretning af miljøskader, som for eksempel identifikation af yderligere aktiviteter, der skal underlægges direktivets forebyggelses- og genopretningsbestemmelser, identifikation af yderligere ansvarlige parter og fordeling af det finansielle ansvar til eller mellem de ansvarlige parter.

2. Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager passende bestemmelser, herunder forbud mod dobbelt dækning af omkostningerne i tilfælde, hvor både en kompetent myndighed efter dette direktiv og en person, hvis ejendom er berørt af en skade, træffer foranstaltninger.

*Artikel 19***Tidsmæssigt begrænset anvendelse**

1. Dette direktiv finder ikke anvendelse på skade forvoldt af aktiviteter, der er udført inden den i artikel 21, stk. 1, nævnte dato. Dette direktiv finder i særdeleshed ikke anvendelse på skade forvoldt af affald, som var bortskaffet på lovlig måde i godkendte bortskaffelsesanlæg inden den i artikel 21, stk. 1, nævnte dato, og af stoffer, som var udledt i miljøet inden den i artikel 21, stk. 1, nævnte dato.

2. Er den kompetente myndighed i stand til at fastslå, at det er overvejende sandsynligt, at en miljøskaade er forvoldt af en virksomhed, som har fundet sted efter den i artikel 21, stk. 1, nævnte dato, finder dette direktiv anvendelse, medmindre virksomheden kan godtgøre, at den pågældende skadevoldende aktivitet fandt sted inden denne dato.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på virksomheder, som inden for et år efter den i artikel 21, stk. 1, nævnte dato har forelagt den kompetente myndighed en erklæring med angivelse af eventuelle miljøskaader, som deres aktiviteter måtte have forvoldt inden den i artikel 21, stk. 1, nævnte dato.

Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den af virksomhederne forelagte erklæring er pålidelig med hensyn til kvalitet og troværdighed.

*Artikel 20***Beretninger**

Medlemsstaterne aflægger beretning for Kommissionen om erfaringerne med anvendelsen af dette direktiv senest den [dato (fem år efter den i artikel 22, stk. 1, nævnte dato)]. Medlemsstaternes beretninger omfatter de oplysninger og data, der er anført i bilag III.

På grundlag heraf forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en beretning ledsaget af eventuelle forslag, som den finder hensigtsmæssige.

*Artikel 21***Gennemførelse**

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 30. juni 2005. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv, samt en sammenligningstabel over bestemmelserne i dette direktiv og de tilsvarende bestemmelser i den nationale lovgivning.

*Artikel 22***Ikrafttræden**

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

*Artikel 23***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG I

VIRKSOMHED OMHANDLET I ARTIKEL 3, STK. 1

- Drift af anlæg, for hvilke der kræves godkendelse i medfør af Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening ⁽¹⁾.
- Drift af anlæg, for hvilke der kræves godkendelse i medfør af Rådets direktiv 84/360/EØF af 28. juni 1984 om bekæmpelse af luftforurening fra industrianlæg ⁽²⁾, for så vidt angår udledning til luft af forurenende stoffer omfattet af nævnte direktiv.
- Drift af anlæg, for hvilke der kræves tilladelse i medfør af Rådets direktiv 76/464/EØF af 4. maj 1976 om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø ⁽³⁾, for så vidt angår udledning af farlige stoffer omfattet af nævnte direktiv.
- Drift af anlæg, for hvilke der kræves tilladelse til udledning af farlige stoffer i medfør af Rådets direktiv 80/68/EØF af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer ⁽⁴⁾, for så vidt angår udledning af farlige stoffer omfattet af nævnte direktiv.
- Drift af anlæg, for hvilke der kræves tilladelse, godkendelse eller registrering i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger ⁽⁵⁾, for så vidt angår udledning af farlige stoffer omfattet af nævnte direktiv.

Bemærk: Direktiv 76/464/EØF og 80/68/EØF ophæves den 22. december 2013 i medfør af artikel 22 i direktiv 2000/60/EF; fra og med den 23. december 2013 finder de relevante bestemmelser i direktiv 2000/60/EF fuld anvendelse. Direktiv 2000/60/EF tages derfor først i betragtning med henblik på nærværende direktiv fra den nævnte dato.

- Indvinding og opmagasinering af vand, hvortil der kræves forudgående godkendelse i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF.
- Affaldshåndteringsoperationer, herunder indsamling, transport, nyttiggørelse og bortskaffelse af affald og farligt affald, herunder tilsyn med disse operationer og efterbehandling af deponeringsanlæg, for hvilke der kræves tilladelse eller registrering i medfør af Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 om affald ⁽⁶⁾ og Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald ⁽⁷⁾.

Disse operationer omfatter bl.a. drift af deponeringsanlæg efter Rådets direktiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald ⁽⁸⁾ og drift af forbrændingsanlæg efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/76/EF af 4. december 2000 om forbrænding af affald ⁽⁹⁾.

- Fremstilling, anvendelse, oplagring, transport inden for en virksomheds område eller udledning i miljøet af farlige stoffer som defineret i og inden for anvendelsesområdet for Rådets direktiv 67/548/EØF af 27. juni 1967 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ EFT L 257 af 10.10.1996, s. 26.

⁽²⁾ EFT L 188 af 16.7.1984, s. 20.

⁽³⁾ EFT L 129 af 18.5.1976, s. 23.

⁽⁴⁾ EFT L 20 af 26.1.1980, s. 43.

⁽⁵⁾ EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 194 af 25.7.1975, s. 39. Senest ændret ved Kommissionens beslutning 96/350/EF af 24. maj 1996 om tilpasning af direktivets bilag IIA og IIB (EFT L 135 af 6.6.1996, s. 32).

⁽⁷⁾ EFT L 377 af 31.12.1991, s. 20. Senest ændret ved Rådets direktiv 94/31/EF af 27. juni 1994 (EFT L 168 af 2.7.1994, s. 28).

⁽⁸⁾ EFT L 182 af 16.7.1999, s. 1.

⁽⁹⁾ EFT L 332 af 28.12.2000, s. 91.

⁽¹⁰⁾ EFT 196 af 16.8.1967, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/59/EF af 6. august 2001 om den otteogtyvende tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 67/548/EØF om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer (EFT L 225 af 21.8.2001, s. 1).

- Fremstilling, anvendelse, oplagring, transport inden for en virksomheds område eller udledning i miljøet af farlige præparater som defineret i og inden for anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/45/EF af 31. maj 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater ⁽¹⁾.
- Fremstilling, anvendelse, oplagring, transport eller udledning i miljøet af plantebeskyttelsesmidler eller aktive stoffer anvendt i plantebeskyttelsesmidler som defineret i og inden for anvendelsesområdet for Rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler ⁽²⁾.
- Fremstilling, anvendelse, oplagring, transport og udledning i miljøet af biocidholdige produkter eller aktive stoffer anvendt i biocidholdige produkter som defineret i og inden for anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter ⁽³⁾.
- Transport ad vej, jernbane, indre vandveje, hav eller luft af farligt gods eller forurenende gods som defineret i bilag A til Rådets direktiv 94/55/EF af 21. november 1994 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om transport af farligt gods ad vej ⁽⁴⁾ eller i bilaget til Rådets direktiv 96/49/EF af 23. juli 1996 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om jernbanebefordring af farligt gods ⁽⁵⁾ eller som defineret i Rådets direktiv 93/75/EØF af 13. september 1993 om mindstekrav til skibe, som er på vej til eller fra Fællesskabets søhavne med farligt eller forurenende gods ⁽⁶⁾.
- Indesluttet anvendelse, herunder transport, af genetisk modificerede mikroorganismer som defineret i og inden for anvendelsesområdet for Rådets direktiv 90/219/EØF af 23. april 1990 om indesluttet anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer ⁽⁷⁾.
- Udsætning i miljøet eller transport af genetisk modificerede organismer som defineret i og inden for anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og ophævelse af Rådets direktiv 90/220/EØF ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ EFT L 200 af 30.7.1999, s. 1. Kommissionens direktiv 2001/60/EF af 7. august 2001 om tilpasning til den tekniske udvikling af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/45/EF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater (EFT L 226 af 22.8.2001, s. 5).

⁽²⁾ EFT L 230 af 19.8.1991, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/103/EF af 28. november 2001 (EFT L 313 af 30.11.2001, s. 37).

⁽³⁾ EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/87/EF af 12. oktober 2001 (EFT L 276 af 19.10.2001, s. 17).

⁽⁴⁾ EFT L 319 af 12.12.1994, s. 7. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/7/EF af 29. januar 2001 (EFT L 30 af 1.2.2001, s. 43).

⁽⁵⁾ EFT L 235 af 17.9.1996, s. 25. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 2001/6/EF af 29. januar 2001 (EFT L 30 af 1.2.2001, s. 42).

⁽⁶⁾ EFT L 247 af 5.10.1993, s. 19. Senest ændret ved Kommissionens direktiv 98/74/EF af 1. oktober 1998 (EFT L 276 af 13.10.1998, s. 7).

⁽⁷⁾ EFT L 117 af 8.5.1990, s. 1. Ændret ved Rådets direktiv 98/81/EF af 26. oktober 1998 (EFT L 330 af 5.12.1998, s. 13).

⁽⁸⁾ EFT L 106 af 17.4.2001, s. 1.

BILAG II

GENOPRETNING AF MILJØSKADER

1. **Indledning**

Dette bilag indeholder de regler, den kompetente myndighed skal følge for at sikre genopretning af miljøskader.

2. **Genopretningsmål**

- 2.1. Genopretning af miljøskader i form af skade på biodiversiteten og vandforurening sker ved, at miljøet som helhed føres tilbage til sin hidtidige tilstand. Med forbehold af 3.2.3. nedenfor nås dette mål i princippet ved, at skadede naturtyper, arter og hermed forbundne naturressourcer og disses udnyttelsesmuligheder eller vandressourcer bringes tilbage til den hidtidige tilstand, og ved at der kompenseres for eventuelle tab, der er lidt i mellemtiden. Genopretning finder sted ved genskabelse eller erstatning af naturressourcer og/eller disses udnyttelsesmuligheder eller ved erhvervelse af naturressourcer og/eller disses udnyttelsesmuligheder svarende til de skadede naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder på den skadede lokalitet eller på en anden lokalitet.
- 2.2. Genopretning af miljøskader i form af vandforurening og skade på biodiversiteten indebærer også, at alvorlig fare eller alvorlig potentiel fare for menneskers sundhed fjernes, såfremt en sådan fare består.
- 2.3. Hvis forurenede jord eller underjord forårsager alvorlig skade på menneskers sundhed eller indebærer risiko herfor, træffes de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de pågældende forurenende stoffer bekæmpes, indesluttet, mindskes eller fjernes, således at den forurenede jord ikke indbærer alvorlig fare eller alvorlig potentiel fare for menneskers sundhed, som ville være uforenelig med det pågældende areals nuværende anvendelse eller sandsynlige fremtidige anvendelse. Den sandsynlige fremtidige anvendelse bestemmes på grundlag af de forskrifter om arealanvendelse, der er gældende på tidspunktet for skadens indtræden.
- 2.4. Formålet med dette direktiv indebærer også, at genopretning finder sted for at kompensere for midlertidige tab fra datoen for skadens indtræden indtil genopretning af den hidtidige tilstand.

3. **Genopretning**3.1. *Identifikation af rimelige genopretningsforanstaltninger*

Identifikation af primære genopretningsforanstaltninger

- 3.1.1. Den kompetente myndighed overvejer muligheden for naturlig retablering, dvs. en løsning uden menneskelige indgreb med henblik på direkte at føre de skadede naturressourcer og/eller disses udnyttelsesmuligheder tilbage til eller mod deres hidtidige tilstand.
- 3.1.2. Den kompetente myndighed overvejer også muligheden for foranstaltninger til direkte at føre naturressourcerne og disses udnyttelsesmuligheder tilbage mod deres hidtidige tilstand inden for en kortere tidsfrist.

Identifikation af kompenserende genopretningsforanstaltninger

- 3.1.3. For hver enkelt genopretningsforanstaltning overvejer den kompetente myndighed muligheden for at træffe kompenserende genopretningsforanstaltninger til erstatning for det midlertidige tab af naturressourcer og disses udnyttelsesmuligheder, indtil disse retableres.
- 3.1.4. Den kompetente myndighed sørger for, at der ved kompenserende genopretning tages hensyn til tidsfaktoren ved at forhøje den værdi, der tillægges naturressourcerne og/eller disses udnyttelsesmuligheder.
- 3.1.5. Når den kompetente myndighed vurderer kompenserende genopretningsforanstaltninger, overvejer den så vidt muligt først foranstaltninger, der tilvejebringer naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder af samme art og kvalitet og af tilsvarende værdi som de skadede naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder.
- 3.1.6. Når den kompetente myndighed fastsætter omfanget af genopretningsforanstaltninger, som skal tilvejebringe naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder af samme art og kvalitet og af tilsvarende værdi som de tabte naturressourcer og udnyttelsesmuligheder, overvejer den anvendelsen af en vurderingsmetode, hvor naturressource sammenlignes med naturressource og udnyttelsesmulighed med udnyttelsesmulighed. Efter denne metode fastsætter den kompetente myndighed omfanget af genopretningsforanstaltninger, der kan tilvejebringe naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder, der kvantitativt svarer til dem, der er gået tabt.

- 3.1.7. Er det ikke muligt at anvende en sådan vurderingsmetode, kan der i stedet anvendes metoder til økonomisk værdisætning af den skadede lokalitet med henblik på valg af kompenserende genopretningsforanstaltninger.
- 3.1.8. Mener den kompetente myndighed, at det er muligt at værdisætte de tabte ressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder, men at det ikke er muligt at værdisætte erstatningen af de pågældende naturressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder inden for en rimelig tidsfrist eller til rimelige omkostninger, kan den foretage en økonomisk værdisætning af de tabte ressourcer og/eller udnyttelsesmuligheder og vælge en genopretningsforanstaltning af et sådant omfang, at omkostningerne herved svarer til den tabte værdi.
- 3.2. *Valg af genopretningsforanstaltninger*
- 3.2.1. Når den kompetente myndighed har opstillet et rimeligt antal genopretningsmuligheder, vurderer den de foreslåede løsninger ud fra mindst følgende kriterier:
1. virkningen af hver enkelt foranstaltning på folkesundhed og sikkerhed
 2. omkostningerne ved at gennemføre foranstaltningen
 3. sandsynligheden for succes for hver enkelt foranstaltning
 4. i hvilken udstrækning de enkelte foranstaltninger vil forhindre fremtidig skade og undgå yderligere skade som følge af gennemførelsen af den pågældende foranstaltning
 5. i hvilken udstrækning de enkelte foranstaltninger gavner hver enkelt komponent af den pågældende naturressource og/eller udnyttelsesmulighed.
- 3.2.2. Kan flere foranstaltninger formodes at have samme værdi, foretrækkes den mindst omkostningskrævende.
- 3.2.3. Når den kompetente myndighed vurderer de forskellige opstillede genopretningsforanstaltninger, kan den vælge primære genopretningsforanstaltninger, som ikke fuldt ud genopretter den skadede biodiversitet, vandressource eller jord i den hidtidige tilstand. En sådan beslutning må kun træffes, hvis den kompetente myndighed kompenserer for de udnyttelsesmuligheder, de ressourcer eller den værdi, som går tabt på den primære lokalitet som følge af dens beslutning, ved at øge de kompenserende foranstaltninger, så det herved tilvejebragte niveau for udnyttelsesmuligheder, ressourcer eller værdi svarer til det tabte. Sådanne supplerende kompenserende foranstaltninger fastlægges i overensstemmelse med reglerne i afsnit 3.1. og i nærværende afsnit.
- 3.2.4. Den kompetente myndighed opfordrer driftsherren til at samarbejde om gennemførelsen af procedurerne i dette bilag, så de kan gennemføres korrekt og effektivt. Driftsherrens samarbejde kan bl.a. bestå i at tilvejebringe passende oplysninger og data.
- 3.2.5. Den kompetente myndighed opfordrer også de personer, på hvis ejendom der skal gennemføres genopretningsforanstaltninger, til at forelægge deres bemærkninger, som den kompetente myndighed tager i betragtning.
- 3.2.6. På grundlag af den ovenfor beskrevne vurdering afgør den kompetente myndighed, hvilke genopretningsforanstaltninger der skal gennemføres.
-

BILAG III

OPLYSNINGER OG DATA OMHANDLET I ARTIKEL 20, STK. 1

De nationale beretninger, der nævnes i artikel 20, stk. 1, skal indeholde en liste over indtrufne miljøskader og tilfælde med erstatningsansvar efter dette direktiv, med angivelse af følgende oplysninger og data for hvert enkelt tilfælde:

- 1) Dato for miljøskadens indtræden og datoen for indledning af foranstaltninger efter dette direktiv.
- 2) Industriklassifikationskode for den eller de erstatningsansvarlige juridiske personer.
- 3) Miljøskadens art.
- 4) Omkostninger ved genopretnings- og forebyggelsesforanstaltninger som defineret i dette direktiv:
 - betalt direkte af de erstatningsansvarlige parter
 - dækket efterfølgende af de erstatningsansvarlige parter
 - ikke dækket af de erstatningsansvarlige parter. (begrundes).
- 5) Omfanget af de årlige yderligere administrationsomkostninger for myndighederne som følge af oprettelsen og driften af de forvaltningsstrukturer, der behøves til gennemførelse og håndhævelse af dette direktiv.
- 6) Angivelse af, om erstatningsansvarlige parter eller kvalificerede organer har indledt retslige prøvelsesprocedurer. (Klagernes identitet og resultatet af procedurerne anføres).
- 7) Resultatet af genopretningsforanstaltningen.
- 8) Dato for procedurens afslutning.

Medlemsstaterne kan medtage alle andre oplysninger og data i deres beretninger, som de anser for nyttige for vurderingen af anvendelsen af dette direktiv, f.eks. spørgsmålet om, hvorvidt det i visse tilfælde er ønskeligt at indføre begrænset ansvar. Senest tre år efter dette direktivs ikrafttræden bør der foretages muligheden for at fastsætte et loft vurderes.
